

České a československé právní dějiny

Ladislav Vojáček

Stát v konstituční éře

– periodizace vývoje 1848 – 1918

Základní periodizace

1. Stát a právo na území České republiky do roku 1620
2. Stát a právo v období habsburského absolutismu (1620 – 1848)
3. Stát a právo v konstituční éře habsburské monarchie (1848 – 1918)

Stát a právo v konstituční éře habsburské monarchie (1848 – 1918)

1. Revoluce let 1848 – 1849
2. Bachovský absolutismus
3. Obnovení konstitučního režimu
4. Rakousko-uherský dualismus

Revoluce 1848 – 1849

- téměř celoevropský rozměr
  - protifeudální
  - demokratická
  - národní

Hlavní události celorakouského významu

- povstání ve Vídni
- dualizace říše (personální unie)
- Dubnová/aprílová (Pillersdorfova) ústava
- Konstituanta (**Kroměřížský sněm**)
- **zrušení roboty** (H. Kudlich)
- **císař** František Josef I.
- kroměřížský ústavní návrh
- březnová (**Stadionova**) ústava

„Osvoboditel rolníků“
Hans Kudlich
(1823 – 1917)

Kudlich.

Zrušení roboty

Mým milým národům!

Právě ve Golemannu, že Ode projevem přelomem mojí, milý národě
vychází to, co má být osvobodě, a to králové, králové, králové,
tím že Ode na své země, což je národě, což je národě, což je národě.

Je žito Ode země, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě.

Čtenář, země, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě.

Ode má to, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě,
což je národě, což je národě, což je národě, což je národě.

23 Golemann, č. 13, říjen 1848.

Ferdinand.

Beffenberg.

Revoluce v Čechách

- schůze ve Svatováclavských lázních
- kabinetní list z 8. dubna
- Národní výbor
- národnostní konflikt
  - **Psaní do Frankfurtu** (austroslavismus)
- Slovanský sjezd a **pražské povstání**

Pražské bouře po
Slovanském sjezdu

František Palacký

Vývoj na Moravě

- stavovský sněm
- volený sněm
- zrušení roboty
- zemská ústava
  - odpor proti státoprávnímu spojení s Českým královstvím

Bachovský absolutismus (1849 – 1860)

- Silvestrovské patenty 1851
- absolutistický, centralizující režim
- úsilí o ekonomický rozvoj
- efektivnější státní správa
- nové zákony

Alexandr Bach

Zákonodárství bachovského absolutismu

- série trestněprávních zákonů
- předpisy na podporu podnikání
  - směnečný patent 1850
  - úprava poměrů na venkově
  - horní zákon 1854
  - živnostenský řád 1859
- spolkový patent 1852
- reorganizace územní správy
- konkordát 1855 ad.

Obnovení konstitučního režimu

- rozmnožená říšská rada
- Říjnový diplom 1860
- únorová (Schmerlingova) ústava 1861
- národní hnutí

Dualizace říše

- rakousko-uherské vyrovnání
  - personální unie s prvky reálné, příp. reálná unie
- Předlitavsko
- prosincová/decembrová ústava 1867
- české národní hnutí

Společné orgány pro celou říši

- panovník
(dědičný, politicky neodpovědný, i podíl na zákonodárství)
- tři ministerstva
(zahraničí, vojenství, financí)
- tzv. Delegace
(zástupci uherského sněmu a říšské rady)